

ጭርት

ውድ ወላጅ ወይም አሳዳጊ፣

ይህ የመረጃ ወረቀት እየተሰጠዎት ያለው፡-

- እርስዎ ወይም ልጅዎ ለጭርት ተጋልጠው ስለሚችል ነው።
- ለመረጃ አገልግሎት አላማዎች ብቻ የሚውል።

ስለ ጭርት አጠቃላይ መረጃ

ጭርት ምንድን ነው?

- ጭርት የሚከሰተው ማክሮስፖራም ካኒስ በተባለ ፈንገስ ነው።
- በሰውነት፣ በእግር ወይም በጭንቅላት ላይ ያለውን ቆዳ ሊጎዳ የሚችል የተለመደ የፈንገስ ኢንፌክሽን ነው። በእግር ላይ በሚሆንበት ጊዜ “የአትሌት እግር” ይባላል።
- ምንም እንኳን ስም ቢሆንም፣ ከትሎች ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። በስሙ ውስጥ “ቀለበት” የሚለው ቃል የመጣው እንደ ቀለበት ቅርጽ ካለው ክብ ሽፍታ ነው።

ማን ሊይዘው ይችላል?

- ማንኛውም ሰው ጭርት ሊይዘው ይችላል።
- እድሜያቸው ከ3 እስከ 9 አመት በሆኑ ልጆች የራስ ቆዳ ላይ የሚወጣ ጭርት በጣም የተለመደ ነው።

ምልክቶቹ ምንድን ናቸው?

- በሰውነት ላይ ያለ ጭርት በመጠን የሚጨምር ቆዳ ላይ ትንሽ፣ ክብ፣ ቀይ ሽፍታ ሆኖ ይጀምራል።
  - ከአተር መጠን ወደ አስር ሳንቲም ሲያድግ መሃሉ ጸድቶ ቀለበት መምሰል ይጀምራል።
  - የቀለበቱ ጠርዞቹ ቀይ ሲሆኑ ደረቅ እና ቅርፊት ያላቸው ወይም እርጥብ እና ቅርፊት ያላቸው ሊሆኑ ይችላሉ።
  - ሽፍታው ብዙ ጊዜ ቀይ እና የሚያሳክክ ነው።
- ሽፍታው በራስ ቆዳ ላይ በሚኖርበት ጊዜ፡-
  - የተበከሉ ጸጉሮች በቀላሉ ሊሰበሩ ይችላሉ።
  - ራስ በርሃ የሆነ ቅርፊት ያለው የ ቦታ ሊፈጠር ይችላል።
  - አንዳንድ ጊዜ ቢጫ የሆኑ ቅርፊት ያላቸው ቦታዎች ይፈጠራሉ።
- እግር ላይ በሚሆንበት ጊዜ፣ በእግር ጣቶች መካከል የቆዳ ስንጥቅ ወይም መላጥ ይኖራል።

የሚሰራጨው እንዴት ነው?

- ጭርት የሚያመጣው ፈንገስ በሚከተለው ሊሰራጨ ይችላል፡-
  - አንድ ሰው ጭርት ያለበትን ሰው ሽፍታ ሲነካ።
  - ፈንገስ ያለባቸው የህዝብ መታጠቢያ ወይም የሳጥን ክፍል ወለሎ የመሳሰሉ እርጥቦታማ ቦታዎችን በመንካት።

- እንደ ማበጠሪያ፣ ኮፍያዎች፣ ልብሶች ወይም ፎጣዎች የመሳሰሉ ጭርት ያለበት ሰው የተጠቀመባቸውን የግል እቃዎች በመጋራት
- ጭርት ያለባቸውን ውሾች፣ ድመቶች እና ሌሎች እንሣት ከነኩ በኋላ።
- ምንም እንኳን የተለመደ ባይሆንም፣ ፈንገስ የያዘ አፈር ከነኩ በኋላም ሊሰራጭ ይችላል።

ልጅ ጭርት እንዳለበት እንዴት አውቃለሁ?

ልጅዎ የጭርት ምልክቶች ካሉበት፣ በጤና እንክብካቤ አቅራቢ መታየት አለባቸው።

- አንድ የጤና እንክብካቤ አቅራቢ በቆዳው መልክ ላይ በመመርኮዝ ብዙ ጊዜ ጭርቱን ይመረምራል።
- ምርመራው ከቆዳው ላይ ቅርፊቶችን በመውሰድ እና በአገላ መነጽር በመመልከት ወይም ናሙና ወደ ላቦራቶሪ በመላክ እንዲመረመር በማድረግ ሊረጋገጥ ይችላል።

ተጨማሪ ጥያቄዎች ካሉዎት ወይም ልጅዎ ጭርት ሊኖርበት ይችላል የሚል ስጋት ካለዎት፣ የጤና እንክብካቤ አቅራቢዎን ያነጋግሩ። ይህ የመረጃ ሉህ አጠቃላይ መረጃ ብቻ ይሰጣል።

ልጅ ጭርት ካለበትስ?

ልጅዎ ጭርት ካለበት ወዲያውኑ ለልጅዎ እንክብካቤ አቅራቢ ወይም አጻደ ህጻናት ያሳውቁ።

ጭርት እንዴት ይታከማል?

- የጭርት ህክምናዎች ያለ ሃኪም ማዘዣ እና በሃኪም ማዘዣ ለግዢ ቀርበዋል። የህክምና ምክሮችን ለማግኘት ከጤና እንክብካቤ አቅራቢዎ ጋር ይመካከሩ።
- በህክምናዎ ሲሆን እንኳን የጭርት ኢንፌክሽንን ለማጽዳት ብዙ ሳምንታት ሊወስድ ይችላል።
- ህክምናን ቶሎ ማቆም ጭርት ተመልሶ እንዲመጣ እና ለማከም ከባድ እንዲሆን ያደርገዋል። ስለዚህ በማሸጊያው ወይም በሃኪም ማዘዣ መለያ ላይ ያሉትን መመሪያዎች መከተል አስፈላጊ ነው።

ጭርት እንዳይዘመት ለመከላከል መርዳት የምችለው እንዴት ነው?

- የተበከለውን ቦታ በፋሽዎች ወይም በልብስ ይሸፍኑ።
- ቆዳን ጎጂ ህይወት እና ደረቅ ያድርጉ።
- ፈንገስ በእቃዎች ላይ ለረጅም ጊዜ አንዳንዴም እስከ 18 ወር ድረስ ሊቆይ ስለሚችል፣ የሚከተሉትን ማድረግ አስፈላጊ ነው፡-
  - በሳጥን ክፍሎች ወይም የህዝብ መታጠቢያ በመሳሰሉ ቦታዎች በባዶ እግርዎ አይራመዱ። በምትኩ፣ በጂም፣ በሳጥን ክፍሎች እና በመዋኛ ገንዳዎች ላይ ነጠላ ጫማዎችን ወይም ጫማዎችን ያድርጉ።
  - የቤት ንጣፎችን ማጽዳት እና መድሃኒት መርጨት።
  - ቤቱን በአየር ማጽዳት፣ ይህ የቤት እንስሳ ጸጉርን እና የተበከሉ የቆዳ ቅርፊቶችን ለማስወገድ ይረዳል።
  - አንሳላዎችን፣ ልብሶችን እና የሌሎች ልብሶችን በየቀኑ ይጠቡ። በሞቀ ውሃ ውስጥ ይጠቡ እና በ “ሙቅ” አካባቢ በማድረቁያው ውስጥ ያድርቁ።
  - ልብስ፣ ፎጣዎች፣ ትራሶች፣ የጸጉር ብሩሾች፣ ኮፍያዎች ወይም ሌሎች የግል ቁሶችን ጭርት ካለባቸው ሰዎች ጋር አይጋሩ።

- ክፍሎቹን በደንብ ያናፍሱ። መስኮቶችን በመደበኛነት ይክፈቱ።
- የቤት እንስሳትን ወይም እንስሳትን ከነኩ በኋላ እጆቻችንን በደንብ ይታጠቡ። የጭርት ኢንፌክሽን ያለባቸውን የቤት እንስሳት ወደ እንስሳት ሃኪም ይውሰዱ።

ልጅ ከልጅ እንክብካቤ ቀርቶ በቤት መቆየት ይኖርበታል?

አዎ። እንደ American Academy of Pediatrics (አሜሪካ የህጻናት ህክምና አካዳሚ)፣ ጭርት ያለባቸው ህጻናት ህክምና ከጀመሩ በኋላ ወደ ልጅ እንክብካቤ መመለስ ይችላሉ።

እባክዎ የልጅ እንክብካቤ ፕሮግራምዎን የበሽታ ፖሊሲ ይከተሉ።

ዋቢዎች

American Academy of Pediatrics

- Managing Infectious Diseases in Child Care and Schools, 6th Edition. Pages 161-1562

Centers for Disease Control & Prevention

- Ringworm website: <https://www.cdc.gov/fungal/diseases/ringworm/index.html>